

برسید. در ابتدا لازم است نگاهی به سر گذشت طب سنتی در دوران معاصر داشته باشیم، ما در ۱۵۰ سال اخیر یک پسرفت و عقبماندگی از داشـــتەھاى فرھنگى و علّمى خُود داشــ ، خصوص در زمینه علم پزشکی که تاریخ بسیار طولانی در ایران دارد. متاسفانه از اواسط قرن گذشته با ورود طب مدرن که پایه های اصلی آن ي. سارقون بر گرفته از مبانی طب سنتی شرقی بهویژه ط ر ـنتی ایرانی بود و در قالبی جدیــد خودش را بازتولید کردهبود، رفته رفت می سیسه موسی را بازتولید کردهبود، رفته رفته طب سنتی به حاشیه و انزوا کشیده شـــد. البته بازیگران اصلی این انزوا فارغ التحصیلان طــب جدید بودند کـه پس از پایان تحصیلاتشان در کشورهای اروپایی و د بازگشت به وطن به جای ارج نهادن به داشته ها غنی طب کهن ایرانی با سابقه ای بیش از ۷هزار سال، آن را به حاشیه بردند. حتی در برههای از تاريخ برخوردهاى بسيار تندو خشنى بابسيارى ز حکماو طبیبان طب ســنتی شد تاجایی که نعدادی از این افراد روانه زندان شدند. این مسائل : حکماہ طبیبان طب همراه با فشــار طبقه حاكم كه به نوعي طرفدار ، مدرن بودو تمامی داشـــته های ط رابه كلى خرافه وبه دوراز تحقيق ومبناي علمي میدانست باعث شد تا طب سنتی در قالب عطاری ها شکل بگیرد. به عبارت دیگر عطاری ها محلٌ و پناه حکما و طبیبان طُب سنتی در ایران شد.با توجه به شرایط آن زمان این افراد با استفاده از فضای خــاص عطاری ها در پوشــش فروش و ر منه کی سری سری در پردست کرونی و عرضه گیاهان دارویی سعی داشتند تا این علم را سینه به سینه به علاقهمندان انتقال دهندو در کنار آن به مردم هم خدمات درمانی ارایه کنند. هرچنداین کاری ناقص بودچون فضای عطاری مکان مناسبی برای طبابت نبودولی تنها راه ادامه حیات این طب با آن غنای بالای علمی استفاده از عطاریها بود. این دوره ۱۵۰ ساله دوره مردود انستن طب سنتی است، چراکه باپیشرفتهای حاصل شده در علم پزشکی جدید، طب سنتی با نگاهمی تحقیر آمیز از سموی روشمنفکران و نحصيلكردههاى آن زمان روبه رو شد

با این وجود اما طب سنتی به حیات خود در جامعه ادامه داد.

۔ خوشبختانه یکی از موار دی که باعث شد طب سنتى باتمام سختى ھاومشكلاتى كەپيش روى آن وجودداشت تا بە امروز ادامە داشتە باشد، نفوذ فرهنگی این طب در میان خانوادههای ایرانی بود، بهطوری که حتی در دوران تکفیر این طب : سوی بسیار ی از محافل پز شکے ، خانوادہھای ايراني همچنان براي حفظ سلامتي و حتّى براي درمان بعضے از بیماری ہےاز آموز مہای طب سنتی اســــــقاده می کردند. با توجه به این نفوذ گســـترده و حمایت های صورت گرفتــه بهویژه در چند دهه اخیر به خصوص در ســال.های پس از انقلاب ما شاهد رجعتی دوباره به مبانی علمی طب سنتی در کشور هســـتیم. خوشبختانه در

چند سال آخیر هم نگاه مثبت دولت و حاکمی پ به طب سینتی باعث شده تا دوباره این دانش . روند طب ســـنتی دوباره به جایــگاه اصلی خود بازخواهدگشت. دستا روند طب

سال گذشته برای طب سنتی چطور بود؟ آیا می توان گفت که سـال گذشــته سالی پربار برای طب ســنتی در نظــام درمانی و پهداشتی کشوربود؟ بهداش

خوشىختانە سال گذشتە، سال شكوفانى طب بود چراکه مقام معظم رهبری در ابلاغ سینتی بود چراکه مقام معظم رهبری در ابلاغ سیاستهای کلی نظام سیلامت تأکید ویژهای بر بازشناسمی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه كردن طب سينتي ايراني داشتند بنابراين براي مسئولان و دلســوزان نظام درمانی و بهداشتی کشــور توجه به این حوزه و کمک به توســعه و روزآمد کردن آن به شکل یک وظیفه ملی در آمد. پس از ابلاغ سیاستهای کلان نظام سلامت، ما به این نتیجه رسیدیم برای پیشبرد هداف کلی نظام سلامت در حوزه طب سنتی باید مشکلات اجرایی این طب به صورت ریشه ای حل شود. ایده ایجاد سلامتکدههای طب سینتی از همین جا سُكل گرفت.

در حال حاضر بسیاری از مردم خدمات طبسنتی رااز عطاری هادریافت می کنند. با توجه به این موضوع، ایجاد مراکز درمانی طب سنتی نوعی موازی کاری با عطاری ها

ایشت. اتفاقا یکی از اهـداف اصلی ما سروسـامان دادن بـه فعالیت ایــن واحدهای صنفی اسـت ولی سلامتکددهای طب ســتی هیچ ارتباطی ری ۔ با عطاری ها ندارند نمی توان در یک عطاری هـم داروهای گیاهـی را به مردم عرضـه کردو هم ویزیت بیمار و خدمات درمانیی را انجام داد، خدماتی که متاسفانه در بسیاری از موارد در عطارىها بــه صورت ناقــص و غيراصولى انجام می شود و ســـلامت جامعه را به خطر می اندازد. دخالت در حوزه درمان مسأله کوچکی نیست که بتوان به راحتی از کنار آن رد شد. تعداد زیادی از افراد تحصیلکرده در حوزه طب سنتی با دانش، آگاهی و تسلط به امور در مانی فقط به دلیل نبود فضای مناسب برای ارایه خدمــات، نمی توانند دانش و تجربه خود را برای بهبود و حفظ سلامت جامعه به کار گیرند درحالی که مردم برای

سلامت

معاون طب سنتی دانشگاه علوم پز شکی البرز در گفتوگو با «شهروند»:

سلامتكدهها، طب سنتى را احيا مىكنند

ین خواجوی | ساختمانی نوساز در ضلع شمالی میدان آزادگان كرج چندماهى است كەبەمر كزارايەخدمات درمانى طب سنتى تبديل شده است. برای پیدا کردن آن لازمنیست زیاد پرس وجو کنید در همین چندماه که از افتتاح آن گذشته آن قدر مراجعه کننده داشته که ساکنان ي محتفه قدار الاست بان ششته المدورة مند منتشفت مستقدمة سانت و كسسه اين منطقة آن رابه خوبي مي شناسند سلامتكنده طب سنتي حكيم اين سينا حالا به يكي از مراكز دماقي معروف كرج تبديل شم است به گفته اهالي اين منطقه حتى برخي از مراجعان از شهر هاي دوري چون رشتو اصفهان به مانن . كەباشيوەھاىنوين پزشكى تفاوتدارد.

طبقه اول این مرکز درمانی چیزی شبیه به داروخانه های امروزی است. ولی در آن از قرص، کپسول و سرنگ خبری نیست، تمام قفسه های آن بااتواع واقسام داروهای گیاهی پر شده است و در گوشه دیگری از آن

> دریافت خدمات درمانی طب ســـنـتی به افرادی ، اجعه می کنند که بعضا هیچ گونه صلاحیتی در انجام امور درمانی ندارند. نبود داروخانه مجهز در زمینه گیاهان دارویی یا نبود امکانات مناسب و بهداشتی انجام اعمال یداوی چون زالودرمانی، حجامت، فصد خون یا خدمات دیگر طب سنتی در کنار نیاز روزافزون جامعه به این خدمات باعث ار سر پر روز بروی بسته بایی مسته با وی شــد تا مجموعهای از خدمات درمانی، دارویی و بهداشتی در قالب سلامتکده طب سنتی با تمامی امکانات مورد نیاز راداندازی شود. سلامتکددهای طب ســـنتی یکی از مراکز اصلی و مهم پاسخ به نیاب سندی یعی ر مرا در طراحی و مهم پسم به نیازهای جامعه در حوزه طب سنتی است. سلامتکدهها، مراکز تخصصی ارایه خدمات طب سنتی هستند که تمامی خدمات طب سنتی رابه صورت تجميع شــده، مطابق بااستانداردها و تحتنظـارت وزارت بهداشـت بــه مراجعان ۔ ارایەمی کنند.

در حــال حاضــر چــه خدماتــی در این مجموعهارایهمی شود؟ ایــن مجموعــه دارای داروخانــه تخص

داروهای گیاهی است که در آن علاوه بر داروهای گیاهی فرآورده های طبیعی طب سسنتی مانند گیاهی فر آوردههای طبیعی طب سنتی مانند انــواع عرقیات و ســایر محصــولات طبیعی نیز عرضه می شود. از دیگر امکانات این مجموعه می توان به انجام تمامی اعمال یداوی طب سنتی ہے۔ ہیون زالودرمانے ، حجامت، ناف گیر ی ، ماسےاڑ پ رو رو رو کې . نرمانۍ و دلک اشاره کرد. همچنين در اين مرکز ويزيتهاى تخصصى براى بيمارىهاى مختلف رمرد - کی روی کی روی کی تولید توسط پزشکان حاذق انجام می شود.در کنار اینها سعی کردیم تا این سلامتکده جذابیت هایی هم رای مراجعان داشـــته باشد برای همین منظور ختصاص دادیم تـــا سماران در صـــورت تمایل دقايقى رابه دوراز هياهوى شــهرى دراين مركز به مطالعه و استراحت بیر دازند. در مجموع سعی . کردیـــماز تمام فضای موجــود در این مجموعه در جهت تقویت و ارتقای جایگاه طب ســنتی و ىتى و شناساندن بهتر این طب به مردم استفاده کنا هدف اصلی این مرکـز در کنار ارایـه خدمات درمانی به مردم احیای طب سنتی ایرانی است.

برنامهاىبراى گسترشاينمراكزداريد؟ ىلە. ماقصد داريم تااين مراكز رادر ش ے ہاء ، رامسر، خرمآباد، كرمان و ميبد راهاندازي كنيم

هر كداماز آن عسل هابراى درمان يك بيمارى مفيد است. در انتهاى اين طبقه دو اتاق تودر توی بزرگ وجود دارد که در یکی از آنها قفســه های بزرگ کتاب قرار گرفته که مملواز کتاب هایی در رابطه با طب ســـنتی و خواص گیاهان دارویی است که استفاده از آن برای عموم آزاد است کار در اتاق دیگر فضایی تسبیه به قهوه خانه های قدیمی است که در آن جا د مدونش های مختلف گیاهی سر و می شود. طبقه دوم اما حال وهوای دیگری دارد، اتاق های متعدد که بیشتر شـبیه به درمانگاههای بزرگ است، ولی در این اتاق هـا خبری از دسـتگاهها و تجهیزات پزشـکی نیست. هرچه هست مربوط به وسایل و ادوات طب سنتی می شود. از لیوان های بادکش گرفته تادستمال های مخصوص دلک «ماساژ سنتی»، کیسه های مخصوص فصد خون (رگزدن و خون گرفتن از رگ) و اتاقی

مر کزمربوط به حجامت و دلک است. این راخانمی که مسئول نوبت دهی به بیماران است می گوید. محمد پناهی رئیس این مرکز درمانی است. اوكه خود دانش آموخته پز شــكى مدرن اســت به دليل سال ها تحقيق و پژوهش در زمینه طب ســـنتی حالا به عنوان یکی از خبرگان این طب شناخته می شــود. پناهی که در حال حاضر معاون طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی استان البرزاست، آینده روشنی را برای طب سنتی متصور است و حمایت های وزارت بهداشت و به خصوص معاونت طب سنتی این وزار تخانه را نشسانه ای از احبای مجدد این دانش ریشه دار و کهن ایرانی اسسلامی میداند. در ادامه گفتوگوی «شسهروند» با محمد پناه نی را

با توجه به نگاه مثبت وزارت بهداشت به نتی، به نظر میرسد این وزار تخانه از راهاندازی و ایجاد هرچه بیشتر این مراکز

ممایت می کند. همان طور که گفتم بحــث مداخلات درمانی و وجود مراکز غیرمجاز طب سنتی در کشور یکی از دلایل مهم وزارت بهداشت در حمایت از راەانــدازى اين مراكز اسـت. ھمچنين يكى از برز برنامههای معاونت طب سنتی وزارت بهدا ورود بخــش خصوصی بــه این حوزه اســت که در مجموع باعث شــده تا حمایت های خوبی از سُوی این وزار تخانه برای ایجاد و راهاندازی این ســـلامتكدها انجام شــود. حضور معاون طب سنتی وزیر محترم بهداشـت در مراسم افتتاح این مرکز گویای نگاه ویژه وزارت بهداشت به این

شــما به عنوان یکی از فعالان طب سن

یکی از برنامههای اصلی مــا گرد. ســنتی بهعنوان طب مکمل در فــاز دوم طرح تحول نظام ســلامت اســت. همچنین پوشش - را - - با - درمان میکنید میکنید با با معالی بیمه ای خدمات طب سنتی از دیگر برنامه هایی ست که پیگیر آن هستیم و خوشبختانه بیشــرفت.های خوبی هم داشته ایم. یکی دیگر ز اهداف ما در پاسـخگویی مناسب به نیازهای جامعه در طب سنتی با شـــعار نظارت از مزرعه تا مطب اُست. به این معنا که تمامی فراً یندها

و طب نوین دو بالی هستند که می توانند نظام سلامت كشوررابه سامان برسانند

تامین تجهیزات آنژیوگرافی مركز جراحي قلبو عروق سازمان تأمين اجتماعي

شرکت «اوزان» وابسسته به شرکت ســرمایه گذاری تأمین اجتماعی طی قرار دادی تامین، تجهیز و به روز رسانی انژيوگرافىييمارستان شهيددكتر لواسانى،بزرگترين مركز جراحى قلب وعروق سازمان تأمين اجتماعى رابرعهده گرفت به گزارش روابط عمومی این شــر کت قراردادی در راســتای تامین، تجهیز و بهروزرسانی بخش آنژیوگرافی بیمارستان . سهيدد کتر لواساني من دوپيروان جديدترين دستگاههاى انژيوگرافى از كمپانى فيليپس خريدارى ش سارمان تأمين اجتماعي است كه بادانتين پيشرفتهترين دستگاههای از يوگراقي و آنويوبلاستي مطابق با استاندار همان سارمان تأمين اجتماعي است كه بادانتين پيشرفتهترين دستگاههای از يوگراقي و آنويوبلاستي مطابق با استاندار همان روز دنيا به بيمه شدگان تأمين اجتماعي خدمات درماني ارا به مىدهداين شركت چندي پيش توانست دستگاه از يوگرافي مورد نیاز بیمارســـتان پیامبر اعظم کرمان را در مدت زمان کوتاهی پس از عقد قرارداد «طی ۲ مــاه» به این مرکز درمانی

که در گوشــهای از آن زالو نگهداری میشــود. این طبقه حسابی شلوغ انواع عرقيات وعسسل هاى مختلف قرار دارد كه به گفته متصدى آن جا است ولى صف اتاق حجامت از بقيه شلوغ تر. بيشترين نوبت ها در اين و پژوهش در زمینه طب س

. ستی مواجه می شوند

دمتادات گامماء

مىخوانىد:

حماىتكنند.

در جهت تقویت و گسترش این حوزه چه انتظاراتی ازوزارت بهداشت دارید؟

برخی از کارهای مقدماتی هم انجام شـ ار کلی ورودبخش خصوصی و سرمایه گذاری در طب سنتی یکی از اهداف وزارت بهداشت و معاونت طب سنتی این وزار تخانه است. این فروش داروهای غیر مجاز و مراکز غیر تخصصی و غیر بهداشتی خدمات طب سنتی مواجه می شوند که غالبا توسیط عطاری هیا و افراد کم اطبیلاع اداره همه اين موارد باعث

دانشگاههای علوم پزشکی با این مراکز همکاریسازندهایدارند؟ علوم پزشكى و وزارت بهداشت از راەاندازى اين مراكز

از کاشت گیاهان دارویی تا فر آوری، ب نگهداری و عرضه به بیمار همــه باید با نظارت دقیق و بـــا ر عایـــت اســـتاندار دهای روز انجام شود. البته برای دستیابی به ایسن هدف باید ساختاری قوی و منسجم شــکل بگیرد که در این راه همکاری وزارت بهداشت، وزارت جهاد کشاورزی و ورود شرکتهای دانش بنیان بسیار

مهمو تأثير گذار است.

باتوجەبەاينكەشــماچندوقتىاســت در شورای راهبری گردشـگری سلامت به عنوان دبیـر این شـورا حضـور دارید. طب سـنتی چه ظرفیتهایی برای جذب گردشگر سلامتدارد؟

w.shahrvand-newspaper.ir

گردشگری سلامت یا توریســـم درمانی دارای ېند شــاخه اصلی است که طب شاخه طبيعت درماني و تندرستي ظرفيتهاي ساعة هتيعت درماني و نندرستي طروبيهاي بسيار بالاي براي جذب توريست دارد.استفاده از آبهاي معدني، آبدرمانيي افعال مداوي و گياهان دارويي در كنار برخي اعمال يداوي کـه منحصـرا در آموزهاي طب سيتي ايراني الست، طرفيتهاي سيار خوبي هستند که با بر نامه، بزی های انجام شده در آینده نزدیک بخش قابل توجهی از درآمد توریا سلامت کشــور را به خود اختصاص خواهد داد. این مجموعــه اولین مرکـز ارایه دهنده خدمات طب سنتی است که دپار تمان پذیرش بیماران سلامت در قالب طب سنتی ایرانی را دارد.

یکی از موار دمهم در طب سنتی داروهای باهی است. با توجه به نوپا بودن این مراکز ۔ گیاھے اس شــرکتهای دارویی برای ورود به این بازار تمايلُىدارند؟

ورود شــر کتهای داروسازی به حوزه گیاهان دارویی، روندی رو به رشد است. در داروخانه این ۲۰۰ نوع داروی گیاهی فرآوری شده وجود مركز ا دارد که همگی تولید شـر کت های داروسـازی داخلی اسـت. البته ایـن تعداد جــداز گیاهان طبيعىى دارويىى، عرقيات و ساير محصولات نندكه جنبه درماني و شفابخشي طبيعي هس دارند. بنابراین سمتوسوی فعالیت ما جدا از ار تُقاى سلامت جامعه باعث اسْتغالزايى وارز آورى . فواهد شد. یکی از برنامههای ما صادرات گیاهان داروییاست.

باایسن همه همچنسان بخشسی از جامه پزشکی،طبسنتیوروشهای درمانی آن رابه دور از مبنا و پایه علمی عنوان می کند و در بسیاری از موارد برخسی از روش های درمانی ایسن طب را برای سلامتی مضر مىداند.

۔ مخالفت باطب سنتی به طور کلی ۳ دلیل عمدہ دارد.اولین دلیل آن نبود شسناخت کافی برخی پزشکان از طب سسنتی و فرآیندهای درمانی آن ر بر بر بر بر می میدهای از مخالفتها نیز نشأت گرفته از همین بی اطلاعــی و نبود آگاهی کافی ت. دلیل دیگر ایــن مخالفتهــا دفاعهای غلط وغیر حرف ای برخی افراد نــاآگاه از طب است. برخی به اســم حکیم با استفاده از روشهای غیرعلمی و خرافات سعی در مداوای بیماران دارند که این مساله وجهه طب سنتی را خدشهدار می کند. این در حالی است که طب ىنتى مېتنى بر شواھد علمى است. برخى از مخالفتها هم به دلیل حساسـیتهای صنفی است. شاید برخی از پزشکان تصور می کنند که با گسترش طب سندی میزان مراجعات مردم به آنها کاهش خواهدیافت.

هزينه خدمات ارايه شده در اين مركز به چەصورتاست؟

با توجبه به این که هیچ پوشیش بیمیه ای برای دریافت کننــدگان خدمــات درمانی طب ســنتّی وجود ندارد، ما سعی کردیم هزینه خدمات را در حد متوسطی تعریف کنیو. از طرف دیگر خون در این طباقدامات تشخيصي مانندام آرآى ياعك ردارى وجود ندارد هزینههای درمانیی به مراتب پایین تر از درمان در پزشــکی مدرن اســت. در مجموع اگر بخواهیم مقایسهای داشــته باشیم، هزینه خدمات ت. در مجموع اگر درمانی یک بیماری در طب سنتی حداقل یک سوم ر بی۔ رک ر ، . . ی هزینه درمان همان بیماری در پزشکی نوین است همین موضوع در کنار روند درمانی آسان طب سنتے و عوارض کمتر نسبت به پزشکی نوین باعث می شود و عوارض کمتر نسبت به پزشکی نوین باعث می شود که مردم برای مداوای بیماری های خود بیشـــتر به طبسنتىعلاقەنشاندھند.

وحرف آخر.

طب سنتی در آینده نه چندان دور، دوشادوش طب نوین نقش آفرینی خواهد کرد. طب سنت_و